

The Abraham & Millie Arbesfeld
Kollel & Midreshet
Yom Rishon

Sunday Morning Learning Programs for Men & Women

W W W.KOLLELYOMRISHON.ORG
W W W.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Perspectives on Teshuvah
and the
Yamim Noraim

Rabbi Akiva:
Master Teacher and
Master Student

Mrs. C.B. Neugroschl
יב' אלול תשע"ד • September 7, 2014

1) Avot D'Rabi Natan – Perek 6 -Who is Rabbi Akiva?

מה היה תחילתו של רבי עקיבא
 אמרו, בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום
 פעם אחת היה עומד על פי הבאר
 אמר: מי חקק אבן זו
 אמרו לו: המים שתדיר נופלים עליה בכל יום
 אמרו לו: עקיבא אי אתה קורא "אבנים שחקו מים
 מיד היה רבי עקיבא דן קל וחומר בעצמו: מה רך פסל את הקשה, דברי תורה שקשה כבדול על אחת כמה
 וכמה שיחקו את לבי שהוא בשר ודם
 מיד חזר ללמוד תורה
 הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות
 אמר לו: רבי למדני תורה
 אחז רבי עקיבא בראש הלוח, ובנו בראש הלוח. כתב לו אלף בית ולמדה. אלף תיו ולמדה, תורת כהנים
 ולמדה
 היה לומד והולך עד שלמד כל התורה כולה
 הלך וישב לפני רבי אליעזר ולפני ר' יהושע
 אמר להם: רבותי, פתחו לי טעם משנה. כיון שאמר לו הלכה אחת, הלך וישב לו בינו לבין עצמו. אמר: אלף
 זו למה נכתבה? בית זו למה נכתבה? דבר זה למה נאמר? חזר ושאלן והעמידן בדברים
 רבי שמעון בן אלעזר אומר: אמשול לך משל למה הדבר דומה: לסתת שהיה מסתת בהרים. פעם אחת נטל
 קרדומו בידו, והלך וישב על ההר, והיה מכה ממנו צרורות דקות
 ובאו בני אדם ואמרו לו: מה אתה עושה
 אמר להם: הרי אני עוקר ומטילו בתוך הירדן
 אמרו לו: אי אתה יכול לעקור את כל ההר
 היה מסתת והולך, עד שהגיע אצל סלע גדול. נכנס תחתיו, סתרו ועקרו והטילו אל הירדן
 ואמר לו: אין זה מקומך אלא מקום זה
 כך עשה להם רבי עקיבא לרבי אליעזר ורבי יהושע
 אמר לו רבי טרפון: עקיבא, עליך הכתוב אומר (איוב כח) "מבכי נהרות חבש ותעלומה יוציא אור". דברים
 המסותרים מבני אדם הוציאם רבי עקיבא לאורה

What was the beginning of Rabbi Akiva? They used to say that he was already forty years old and had not learned anything. He was once standing next to the well and he exclaimed: who dug out this stone? They responded: the waters that fall upon it every day. They said to him: Akiva, have you not learned the verse "stones are worn down by water" (Iyov 15)? Immediately, Akiva reasoned: if the soft shaped the hard, then certainly the words of Torah that are as adamant as iron can shape my heart of flesh and blood! He immediately went to learn Torah. He and his son went to study with the school teacher, and he said: my master, teach me Torah! He grasped one end of the tablet and his son grasped the other. He wrote alef-bet and learned it, alef-tav and learned it, Torah Kohanim and learned it! He continued to learn until he had studied the entire Torah. He then went and sat before R. EHezer and R. Yehoshua and he said to them: my masters, introduce me to the reasoning of the Mishna! When he had told him one Halakha, he would go to study it in solitude. He would ask: why is this alef written, why is this bet written, why was this matter stated so? He would go back and question them and engage them in discussion. R. Shimon b. Elazar said: I will offer a parable - it is like a quarrier who quarried in the hills. Once, he took his pickaxe in his hand, sat upon the mountain and began to chip off small stones. Passersby asked him: what are you doing? He responded: I intend to uproot this mountain and cast it into the Yarden! But they said to him: You cannot uproot the entire mountain! He

continued to quarry until he reached a large boulder. He quarried beneath it, loosened it and cast it into the Yarden, saying: your place is not here but rather there! That is what R. Akiva did to R. Eliezer and to R. Yehoshua! R. Tarfon said to him: Akiva, concerning you the text says: "The river's sources he bound up and the unfathomable brought to light" (Iyov 28). Things that had been concealed from sight, Rabbi Akiva has illuminated.

2) Menachot 29b

אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו: רבש"ע, מי מעכב על ידך? אמר לו: אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות. אמר לפניו: רבש"ע, הראהו לי, אמר לו: חזור לאחורך. הלך וישב בסוף שמונה שורות, ולא היה יודע מה הן אומרים, תשש כחו; כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו: רבי, מניין לך? אמר להן: הלכה למשה מסיני, נתיישבה דעתו. חזר ובא לפני הקב"ה, אמר לפניו: רבונו של עולם, יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה ע"י? אמר לו: שתוק, כך עלה במחשבה לפני. אמר לפניו: רבונו של עולם, הראיתני תורתו, הראני שכרו, אמר לו: חזור [לאחורך]. חזר לאחוריו, ראה ששוקלין בשרו במקולין, אמר לפניו: רבש"ע, זו תורה וזו שכרה? א"ל: שתוק, כך עלה במחשבה לפני.

Rab Judah said in the name of Rab, When Moses ascended on high he found the Holy One, blessed be He, engaged in affixing coronets to the letters. Said Moses, 'Lord of the Universe, Who stays Thy hand?'¹ He answered, 'There will arise a man, at the end of many generations, Akiva b. Joseph by name, who will expound upon each tittle heaps and heaps of laws'. 'Lord of the Universe', said Moses; 'permit me to see him'. He replied, 'Turn thee round'. Moses went and sat down behind eight rows [and listened to the discourses upon the law]. Not being able to follow their arguments he was ill at ease, but when they came to a certain subject and the disciples said to the master 'Whence do you know it?' and the latter replied 'It is a law given unto Moses at Sinai' he was comforted. Thereupon he returned to the Holy One, blessed be He, and said, 'Lord of the Universe, Thou hast such a man and Thou givest the Torah by me!' He replied, 'Be silent, for such is My decree'. Then said Moses, 'Lord of the Universe, Thou hast shown me his Torah, show me his reward'. 'Turn thee round', said He; and Moses turned round and saw them weighing out his flesh at the market-stalls. 'Lord of the Universe', cried Moses, 'such Torah, and such a reward!' He replied, 'Be silent, for such is My decree.'

3) R. Abraham Joshua Heschel: Heavenly Torah

"This mashal, authored by Rabbi Akiva, encodes his whole approach to suffering: "A king had four sons: one would be silent when beaten, one would entreat forgiveness; one would kick out and the last one would ask for more punishment". These four sons represent our four ways of reacting to pain and suffering. We often suffer in isolation and silence, we often beg for forgiveness for our sins feeling guilty and accepting the suffering as punishment, often we rebel and "kick" feeling the universe is unjust and worse absurd. Four key historical figures are used to explicate the parable's four sons. Abraham represents that aspect of suffering in silence. Job represents the sufferer who complains, Chizkiyahu the king represents the sufferer who pleads and prays for healing, and finally David represents the sufferer who welcomes suffering. Rabbi Akiva teaches us his path, the way of suffering as welcomed guest by quoting King David's psalm (51:4) whereby the fourth son/ King David says to his father/Father in heaven "hit me (again!)" "Quoting from verse 4 in Psalm 51."

לְמַנְצָח, מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבֹא-אֵלָיו, נָתַן הַנָּבִיא -- פֶּאֶשֶׁר-בָּא, אֶל-בֵּת-שָׁבַע. חָנְנִי אֱלֹהִים כְּחֶסֶדְךָ; כָּרֵב רַחֲמֶיךָ, מִחַה פְּשָׁעֵי הָרֵבָה (הָרֵב), כְּכִסְנִי מַעֲוֵנִי; וּמַחְטָאֵי טְהַרְנִי. כִּי-פֶשַׁעִי, אֲנִי אָדָּע; וְחַטָּאתִי נִגְדִי תָמִיד

For the Leader. A Psalm of David; When Nathan the prophet came unto him, after he had gone in to Bath-sheba. Be gracious unto me, O God, according to Thy mercy; according to the multitude of Thy compassions blot out my transgressions. Wash me thoroughly from mine iniquity, and cleanse me from my sin. For I know my transgressions; and my sin is ever before me.

4) Berachot 61b

אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה, בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה. אמר ליה: עקיבא, אי אתה מתירא מפני מלכות? אמר לו: אמשול לך משל, למה הדבר דומה - לשועל שהיה מהלך על גב הנהר, וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום, אמר להם: מפני מה אתם בורחים? אמרו לו: מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם. אמר להם: רצונכם שתעלו ליבשה, ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם? אמרו לו: אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות? לא פקח אתה, אלא טפש אתה! ומה במקום חיותנו אנו מתיראין, במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה! אף אנחנו, עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה, שכתוב בה (דברים ל') כי הוא חייך וארך ימך - כך, אם אנו הולכים ומבטלים ממנה - על אחת כמה וכמה. אמרו: לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחבשוהו בבית האסורים, ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו. אמר לו: פפוס! מי הביאך לכאן? אמר ליה: אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה, אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים. בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד. אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: זו תורה וזו שכרה? (תהלים י"ז) ממתים ידך ה' ממתים וגו'! - אמר להם: חלקם בחיים. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא.

Our Rabbis taught: Once the wicked (Roman) Government issued a decree forbidding the Jews to study and practice the Torah. Pappus b. Judah came and found R. Akiva publicly bringing gatherings together and occupying himself with the Torah. He said to him: Akiva, are you not afraid of the Government? He replied: I will explain to you with a parable. A fox was once walking alongside of a river, and he saw fishes going in swarms from one place to another. He said to them: From what are you fleeing? They replied: From the nets cast for us by men. He said to them: Would you like to come up on to the dry land so that you and I can live together in the way that my ancestors lived with your ancestors? They replied: Art thou the one that they call the cleverest of animals? Thou art not clever but foolish. If we are afraid in the element in which we live, how much more in the element in which we would die! So it is with us. If such is our condition when we sit and study the Torah, of which it is written, For that is thy life and the length of thy days, (Deut. 30:20) if we go and neglect it how much worse off we shall be! It is related that soon afterwards R. Akiva was arrested and thrown into prison, and Pappus b. Judah was also arrested and imprisoned next to him. He said to him: Pappus, who brought you here? He replied: Happy are you, R. Akiva, that you have been seized for busying yourself with the Torah! Alas for Pappus who has been seized for busying himself with idle things! When R. Akiva was taken out for execution, it was the hour for the recital of the Shema', and while they

combed his flesh with iron combs, he was accepting upon himself the kingship of heaven. His disciples said to him: Our teacher, even to this point? He said to them: All my days I have been troubled by this verse, 'with all thy soul', [which I interpret,] 'even if He takes thy soul'. I said: When shall I have the opportunity of fulfilling this? Now that I have the opportunity shall I not fulfill it? He prolonged the word *ehad* until he expired while saying it. A *bat kol* went forth and proclaimed: Happy art thou, Akiva, that thy soul has departed with the word *ehad*! The ministering angels said before the Holy One, blessed be He: Such Torah, and such a reward? [He should have been] from them that die by Thy hand, O Lord. (Ps. 17:14) He replied to them: Their portion is in life. A *bat kol* went forth and proclaimed, Happy art thou, R. Akiva, that thou art destined for the life of the world to come.

5) Talmud Sanhedrin 101a-101b

אמר רבה בר בר חנה כשחלה ר' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו אמר להן חמה עזה יש בעולם התחילו הן בוכין ורבי עקיבא משחק אמרו לו למה אתה משחק אמר להן וכי מפני מה אתם בוכים אמרו לו אפשר ספר תורה שרוי בצער ולא נבכה אמר להן לכך אני משחק כל זמן שאני רואה רבי שאין יינו מחמיץ ואין פשתנו לוקה ואין שמנו מבאיש ואין דובשנו מדביש אמרתי שמא חס ושלום קיבל רבי עולמו ועכשיו שאני רואה רבי בצער אני שמח אמר לו עקיבא כלום חיסרתי מן התורה כולה אמר לו לימדתנו רבינו (קוהלת ז) כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא ת"ר כשחלה ר' אליעזר נכנסו ארבעה זקנים לבקרו ר' טרפון ור' יהושע ור' אלעזר בן עזריה ור' עקיבא נענה ר' טרפון ואמר טוב אתה לישראל מטיפה של גשמים שטיפה של גשמים בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא נענה ר' יהושע ואמר טוב אתה לישראל יותר מגלגל חמה שגלגל חמה בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא נענה רבי אלעזר בן עזריה ואמר טוב אתה לישראל יותר מאב ואם שאב ואם בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא נענה רבי עקיבא ואמר חביבין יסורין אמר להם סמכוני ואשמעה דברי עקיבא תלמידי שאמר חביבין יסורין אמר לו עקיבא זו מנין לך אמר מקרא אני דורש (מלכים ב כא) בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלים [וגו'] ויעש הרע בעיני ה' וכתוב

דף קא,ב גמרא (משלי כא) גם אלה משלי שלמה אשר העתיקו אנשי חזקיה מלך יהודה וכי חזקיה מלך יהודה לכל העולם כולו לימד תורה ולמנשה בנו לא לימד תורה אלא מכל טורח שטרח בו ומכל עמל שעמל בו לא העלהו למוטב אלא יסורין שנאמר (דברי הימים ב לג) וידבר ה' אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו ויבא ה' עליהם את שרי הצבא אשר למלך אשור וילכדו את מנשה בחושים ויאסרוהו בנחשתים ויוליכוהו בבלה

Rabbah b. Bar Hana said: When R. Eliezer fell sick, his disciples entered [his house] to visit him. He said to them, 'There is a fierce wrath in the world. They broke into tears, but R. Akiba laughed. 'Why dost thou laugh? they enquired of him 'Why do ye weep? he retorted. They answered, 'Shall the Scroll of the Torah lie in pain, and we not weep?' — He replied, 'For that very reason I rejoice. As long as I saw that my master's wine did not turn sour, nor was his flax smitten, nor his oil putrefied, nor his honey become rancid, I thought, God forbid, that he may have received all his reward in this world [leaving nothing for the next]; but now that I see him lying in pain, I rejoice [knowing that his reward has been treasured up for him in the next].' He [R. Eliezer] said to him, Akiba, have I neglected anything of the whole Torah? — He replied, 'Thou, O Master, hast taught us, for there is not a just man upon earth, that doeth good and sinneth not. Our Rabbis taught: When R. Eliezer fell sick, four elders went to visit him, viz., R. Tarfon, R. Joshua, R. Eleazar b. Azariah, and R. Akiba. R. Tarfon observed, 'Thou art more valuable to Israel than rain; for rain is [precious] in this world, whereas thou art [so] for this world and the next. R. Joshua observed, 'Thou art more valuable to Israel than the sun's disc: the sun's disc is but for this world, whilst my master is for this world and the next.' R. Eleazar b.

Azariah observed, 'Thou art better to Israel than a father and a mother: these are for this world, whereas my master is for this world and the next. But R. Akiba observed, 'Suffering is precious.' Thereupon he [the sick man] said to them, 'Support me that I may hear the words of Akiba, my disciple, who said, "Suffering is precious." Akiba,' queried he, 'whence dost thou know this?' — He replied, 'I interpret a verse: Mannasseh was twelve years old when he began to reign, and he reigned fifty and five years in Jerusalem etc. and he did that which was evil in the sight of the Lord. Now it is [elsewhere] written, These are also the proverbs of Solomon, which the men of Hezekiah king of Judah copied out. Now, would Hezekiah king of Judah have taught the Torah to the whole world, yet not to his own son Manasseh? But all the pains he spent upon him, and all the labours he lavished upon him did not bring him back to the right path, save suffering alone, as it is written, And the Lord spoke to Manasseh and to his people: but they would not hearken unto him. Wherefore the Lord brought upon them the captains of the host of the king of Assyria, which took Manasseh among the thorns, and bound him with fetters, and carried him to Babylon.